

JON FOSSE

IK BEN
DE WIND

vertaling vanuit het Noors

Maaïke van Rijn

noot van de vertaler: over het gebruik van ‘ja’
aan het begin van de zin

Veel regels in *Ik ben de wind* beginnen met ‘ja’ zonder dat dat woord de gebruikelijke bevestigende betekenis heeft. Meestal geeft het aan dat de spreker aarzelt bij, of nadenkt tijdens, het formuleren van zijn gedachten en kun je achter ‘ja’ een komma denken. Ook in het Nederlands kan het woord ‘ja’ op die manier verschillende nuances helpen uitdrukken – onzekerheid, verduidelijking, nadruk, ironie etc. – die kleur geven aan de zin die erop volgt. Er kan echter ook gekozen worden deze ‘ja’s’ te vertalen met andere stopwoordjes, zoals ‘dus’.

Personages

de Een

de Ander

Ik ben de wind speelt zich af in een denkbeeldige, summier weergegeven boot. De handeling is eveneens denkbeeldig en moet niet uitgevoerd, maar verbeeld worden.

de een Ik was het niet van plan

Ik deed het gewoon

de ander Je deed het gewoon

de een Ja

korte pauze

de ander Het gebeurde gewoon

Maar je was toch

ja zo bang dat het zou gebeuren

korte pauze

Je zei het nog tegen me

tamelijk korte pauze

vertelde me erover

de een Ja

pauze

de ander En toen gebeurde het

tamelijk korte pauze

Dat waarvan je bang was dat het zou gebeuren

tamelijk korte pauze

ja dat je het zou doen

korte pauze

ja dat gebeurde

korte pauze

de een Ja

pauze

de ander Dat is verschrikkelijk

de een Met mij gaat het goed

de ander Ja

de een Ik ben weg

Ik ben weg met de wind

de ander Je bent weg

de een Ik ben weg

korte pauze

En ik besta niet meer

breekt af

de ander Je bestaat niet

de een Nee ik besta niet

korte pauze

de ander Maar zeg

de een Ja

de ander Ja

ja

korte pauze

ja maar het leven
tamelijk korte pauze
ja dat is zo slecht nog niet
toch
tamelijk korte pauze
Er zijn veel plekken
waar het best te doen is

de een Ja

misschien
of misschien zijn er
geen plekken waar het best te doen is
tamelijk korte pauze
maar je moet toch
tamelijk korte pauze
ja ergens zijn
korte pauze
maar ik kan niet tegen het geluid
tamelijk korte pauze
niet tegen het geluid van die anderen
niet tegen het geluid van alles wat gebeurt
tamelijk korte pauze
het dringt zich aan me op

en verstikt me
tamelijk korte pauze
de ander Je wilt alleen zijn
de een Ik kan niet alleen zijn
de ander Je kunt niet alleen zijn
en ook niet zijn waar de anderen zijn
de een Ik kan niet tegen die herrie
de ander Je wilt dat het stil is
de een Ik wil dat het stil is
tamelijk korte pauze
en ik wil dat
niet alles zo zichtbaar is
de ander Is alles zo zichtbaar
de een Alles is zichtbaar
alles kan je zien
alles wat ze met hun woorden verbergen
en waar ze misschien zelf niets van weten
dat zie ik allemaal
de ander Je wilt niet met die anderen samen zijn
de een Nee
de ander En je wilt niet alleen zijn
Waarom wil je niet alleen zijn

de een Omdat als ik alleen ben
dan zie ik alleen mezelf
en dan hoor ik alleen mezelf
En ik hou er niet van mezelf te zien en te horen
tamelijk korte pauze
natuurlijk niet
tamelijk korte pauze
ik bedoel
breekt af

de ander Is dat niet oké
de een Nee het is niet beter
tamelijk korte pauze
het is erger

de ander Hou je niet van jezelf
de een Nee
de ander Je houdt niet van anderen
en je houdt niet van jezelf

de een Ja
ja zo is het
pauze

de ander Wat bevat je dan niet
aan jezelf

de een Ik hou er niet van dat ik niets ben

de ander Je bent niets

de een Nee

pauze

de ander Hoe kun je dat nou zeggen

Je bent toch iets

Je bent toch zoveel

de een Ik ben iets

korte pauze

maar als ik alleen ben

tamelijk korte pauze

en als ik alleen

naar mezelf luister

ja dan

breekt af

de ander Ja wat dan

de een Dan is daar niets

tamelijk korte pauze

en dan word ik zwaar

de ander Je wordt zwaar

de een Ja

de ander Zwaar

de een Ik word een steen

ja

tamelijk korte pauze

en dan wordt hij

ja die steen

ja zwaarder en zwaarder

tamelijk korte pauze

en ik word zo zwaar

dat ik me bijna niet bewegen kan

tamelijk korte pauze

zo zwaar dat ik

dat ik zink

tamelijk korte pauze

dieper en dieper

omlaag

tamelijk korte pauze

diep in zee

ja tot op de bodem

zink ik

en dan

tamelijk korte pauze

ja dan lig ik daar maar

op de bodem

Zwaar

Onbeweeglijk

de ander En dan

ja als je dus een steen bent

tamelijk korte pauze

ja dan

ja

ja dan zeg je niets

de een Ik kan bijna niets zeggen

tamelijk korte pauze

want elk woord moet los worden gescheurd

eruit getrokken

tamelijk korte pauze

en dan

als het woord er is

als het woord is gezegd

is het zo zwaar

tamelijk korte pauze

ja dat dat me nog zwaarder maakt

tamelijk korte pauze

en zorgt dat ik blijf zinken en zinken

de ander Is dat het

De woorden worden zwaar

de een Ja

korte pauze

de ander Maar waarom is dat

de een Het is gewoon zo

korte pauze

de ander Je bent een steen

tamelijk korte pauze

En je bent grijs

tamelijk korte pauze

ja als een steen

de een Ja

tamelijk korte pauze

als

breekt af

Nee dat niet

de ander Wat niet

de een Niet grijs

de ander Wat bedoel je

de een Dat met dat grijs

Het is niet grijs

de ander Nee

de een Want grijs is mooi

toch

de ander Mooi

de een Ja mooi

en lelijk

tamelijk korte pauze

grijs dat zijn die eilandjes en kale rotsen

kijk daar

daar in de verte

Je ziet de eilandjes en kale rotsen

Dat is grijs

de ander Dat is mooi

tamelijk korte pauze

en lelijk

de een Ja

de ander Ja zoals mist

de een Ja zoiets

ja zoals die mist daar in de verte

op zee

zoiets

tamelijk korte pauze

misschien
tamelijk korte pauze
Nee het is niet grijs
als mist
tamelijk korte pauze
maar
de ander Ja
de een *gaat door*
maar als
ja misschien
ja misschien als een betonnen muur
de ander Het lijkt of alles maar een betonnen muur is
de een Ik ben een betonnen muur
die uiteenspat
de ander En dat doet pijn
de een Ja dat doet pijn
de ander Er is alleen pijn
de een Ja
de ander Alles wat je bent
tamelijk korte pauze
is een betonnen muur
die uiteenspat

de een En dan instort

tamelijk korte pauze

verbrokkelt

de ander Je bent verbrokkeld

de een Nee ik ben het uiteenspatten

tamelijk korte pauze

nee dat is het niet

de ander Het barsten

de een Ja in zekere zin

tamelijk korte pauze

misschien

tamelijk korte pauze

misschien ben ik het barsten

de ander Je bent een barsten

de een Ja

tamelijk korte pauze

of

tamelijk korte pauze

het zijn maar woorden

gewoon iets wat je zegt

de ander Je bent een betonnen muur

die aan stukken barst

de een Het zijn maar woorden

pauze

de ander Maar zeg

tamelijk korte pauze

ja kun je mij niet vertellen

tamelijk korte pauze

ja wat er zo fijn is

wat je bevalt

aan

tamelijk korte pauze

ja op zee zijn

de een Dat kan ik wel

korte pauze

de ander Maar doe het dan

de een Ik

pauze

ik

ja

ja zie je daarginds

de eilandjes en de rotsen

daarginds

wijst

die bergen daar

grijs

alleen grijze berg

tamelijk korte pauze

en zie je die stenen waar het is drooggevalen

groot

rond

grijs

zie je

tamelijk korte pauze

daar

daarginds

de ander Ja

de een En zie je daar die inham

tamelijk korte pauze

daar

waar het eiland als het ware haar benen spreidt

tamelijk korte pauze

waar het eiland een inham vormt

wijst

daarginds

zie je

de ander Ja

de een Daar kunnen we voor anker gaan

Daar ligt de boot beschut

tamelijk korte pauze

Zullen we daar naartoe zeilen

tamelijk korte pauze

zullen we daar aanleggen

de ander Ja

ja dat is prima

de een Dan doen we dat

De Een verlegt de koers en de boot glijdt richting

inham

de ander Het is mooi daar

tamelijk korte pauze

En de zee is kalm vandaag

tamelijk korte pauze

Al die eilandjes en kale rotsen

En de zee

tamelijk korte pauze

ja daar in de verte

tamelijk korte pauze

daar is open water

de een Ja

de ander En dan

daar vóór ons

tussen ons en de zee

aan de landzijde van dat eilandje

is een mooie beschutte inham

de een Daar kunnen we voor anker gaan en

tamelijk korte pauze

ja als we willen

ja kunnen we er tot morgen blijven

de ander Maar liggen we er veilig

de een Het weer is prima

de ander Gaat het niet stormen

want er is wel wat mist

ja daarginds boven zee

de een Nee

tamelijk korte pauze

nee dat denk ik niet

de ander Zeker weten

de een Zeker weet je het nooit

pauze

We zeilen erheen

de ander Ja

de een Wil je dat

de ander Prima hoor

de een Ja

pauze

de ander En je vindt het fijn als alles stil is

de een Ja

tamelijk korte pauze

de ander En is dat waarom

ja

ja waarom je je zo goed voelt

op zee

de een Misschien

de ander Voel je je zo goed op zee

omdat je wilt dat alles stil is

de een Ik weet niet of ik dat wil

En er zijn wel geluiden

ja ook op zee

Geknars

Geklapper

Gefluit

de ander Maar je houdt niet van geluiden

de een Nee

tamelijk korte pauze

of

breekt af

de ander Maar op zee is het stil

ja ondanks dat

tamelijk korte pauze

geluiden zijn er als het ware stil

de een Ja

tamelijk korte pauze

op zijn eigen manier

is het er stil

de ander Maar waar leven is kun je dingen horen

kun je dingen zien

Dat is nu eenmaal zo

de een Ja

pauze

de ander En daar hou je niet van

pauze

Je houdt er niet van dat er leven is

pauze

Want als dat wel zo was

ja

breekt af

pauze

Maar op zee ben je graag

de een Ja

pauze

Nee

tamelijk korte pauze

nee

tamelijk korte pauze

nee ik

breekt af

de ander Wat wil je zeggen

de een Ik ben

tamelijk korte pauze

toch hier

ja

ja ik heb mijn plaats

iedereen heeft zijn plaats

Ik heb mijn plaats

Alles heeft zijn plaats

korte pauze

de ander Maar hier had je niet moeten zijn

tamelijk korte pauze

ja niet hier op de boot

ik bedoel

breekt af

de een Ik ben hier

de ander Maar je wilt hier niet zijn

de een Ik wil ook niet liever ergens anders zijn

de ander Je wilt niets

korte pauze

is het mogelijk om niets te willen

tamelijk korte pauze

als je het koud hebt

dan wil je kleren aandoen

tamelijk korte pauze

ja

ja of warm worden

ja op een andere manier

de een Ja

pauze

de ander En als je honger hebt

of dorst

ja

breekt af

de een Ja dan wil je eten

wil je drinken

de ander Ja

korte pauze

En dat wil je

de een Soms

pauze

de ander Maar dan wil je dus wel iets

de een Misschien

tamelijk korte pauze

als dat willen is

de ander Is het dat niet

de een Het is toch alleen omdat je hier bent dat

breekt af, tamelijk korte pauze

ja dat dat alles

breekt af, tamelijk korte pauze

ja alles waar jij het over hebt

breekt af, korte pauze

de ander Misschien

pauze

En als iemand
ik
ja als ik je wil slaan
de een Dan probeer ik me te verdedigen
de ander Is dat geen willen
de een Misschien
tamelijk korte pauze
Want een klap krijgen doet pijn
pauze
de ander Maar je moet toch je leven leven
de een Je moet je leven leven
de ander En dat
tamelijk korte pauze
dat vind je maar niks
de een Jawel
de ander En hoe
tamelijk korte pauze
hoe
ja ik
breekt af
de een Omdat het niet altijd zo is
de ander Niet altijd zoals je zei

de een Nee

tamelijk korte pauze

nee het is ook anders

af en toe is het niet zo

de ander Op zee

is het anders

de een Ja

de ander En toen je klein was

toen was het niet zo

de een Nee

de ander Hoe was het toen

de een Toen was alles in beweging

Pauze. De Een tilt het anker op

Maar nu

tamelijk korte pauze

ja we zijn er al

zoals je ziet

ja in onze inham

de ander Ja

De Een gooit het anker uit

de een En nu

tamelijk korte pauze

ja kun jij niet naar het voordek gaan

tamelijk korte pauze

naar de punt gaan

en de landvast klaarleggen

tamelijk korte pauze

het touw

ja het ligt daar vooraan

wijst

ja daar

ja daar in die kist

wijst

je moet wel opschieten

wijst

ja

ja nu het voordek op

de ander En dan

de een Ja

tamelijk korte pauze

ja dan

ja als we bij de kant zijn

ja dan spring je aan land

ja

de ander En dan

de een Ja dan leg je de boot daar vast

de ander Ja

de een Ja maar ga dan

alsjeblieft

Er is haast bij

Vlug nu

de ander Ja

tamelijk korte pauze

ja ik ga zo snel ik kan

De Ander gaat naar het voordek, haalt een touw

tevoorschijn

de een En nu

springen

tamelijk korte pauze

Nu moet je springen

Spring aan land

De Ander springt, glijdt uit, valt, bezeert zich

Heb je je pijn gedaan

de ander Ik glee uit

De Ander probeert overeind te komen, staat

moeizaam op, heeft pijn

de een Gaat het wel

de ander Ja

tamelijk korte pauze

ja ik heb me wel een beetje pijn gedaan

de een Ja

de ander Maar het gaat wel

de een En dan leg je ons daar vast

tamelijk korte pauze

ja daar

tamelijk korte pauze

ja om die bolder daar

de ander Ja

pauze

de een Je hebt pijn

de ander Een beetje

ja

korte pauze

de een Maar doe het nou toch

alsjeblieft

de ander Ja

korte pauze

ja wat moet ik doen

de een Je moet het touw eraan vastmaken

tamelijk korte pauze

aan die bolder daar

de ander En dan

de een En dan kom je weer aan boord

de ander Maar dat red ik toch nooit

De boot is toch veel te ver weg

de een Trek de boot naar je toe

de ander Ja

tamelijk korte pauze

Ik zal het proberen

De Ander trekt de boot wat dichterbij

Ik krijg hem niet dichterbij

de een Nee

korte pauze

Lukt het je aan boord te komen

de ander Ik zal het proberen

De Ander springt, krijgt de reling te pakken en hijst

zich op het dek

de een Dat viel niet mee

de ander Nee

tamelijk korte pauze

nee
maar het ging
de een Ja
pauze
de ander En nu
ja
tamelijk korte pauze
ja nu
ja nu de boot vastligt
ja
breekt af, tamelijk korte pauze
ja wat gebeurt er nu
pauze
de een Ja
de ander Ja nu
tamelijk korte pauze
wat nu
de een Ja
korte pauze
Wanneer je voor anker ligt
dus
tamelijk korte pauze

ja dan

tamelijk korte pauze

ja dan neem je dus een borrel

de ander Een ankerborrel

de een Dat hoort erbij

korte pauze

zal ik ons maar inschenken

de ander Ja

Een borrel zou fijn zijn

De Een haalt een fles en glazen

de een Ja nu zal een borrel fijn zijn

De Een geeft de Ander de glazen en schenkt in, krijgt

het ene glas

Dat doet goed

Korte pauze. De Een zet de fles weg

En proost

de ander Proost

Ze proosten en drinken

de een Ja dat was lekker

pauze

En hier is het mooi

vind je niet

tamelijk korte pauze

die grijze eilandjes

zo kaal

er groeit daar niets

tamelijk korte pauze

die kale rotsen

grijs en zwart

en die stenen waar het is drooggevallen

die ronde stenen

tamelijk korte pauze

en

daarginds

daarachter

daar is de zee

tamelijk korte pauze

en daar

tamelijk korte pauze

daar komen zee en lucht elkaar tegen

tamelijk korte pauze

en de zee is stil

de ander Ja

de een En er groeit hier niets

tamelijk korte pauze
er is alleen maar grijze steen
de ander En er zijn hier zoveel rotsen
zoveel eilandjes
tamelijk korte pauze
En de zee
En de lucht
Lange pauze. De Een schenkt nog eens in, ze drinken
de een Iets drinken doet je goed
de ander Ja
korte pauze
de een En het is hier zo stil
de ander Je hoort alleen
de zee tegen de boot klotsen
de een Ja
ja en we dobberen zo licht
tamelijk korte pauze
we zijn zo licht
als het ware
tamelijk korte pauze
Er zit wind in ons
de ander Het is alsof we gewiegd worden

de een Ja

Ja het is fijn

de ander En de boot wiegt mee

de een Wiegt zo licht

wiegt zo zacht

tamelijk korte pauze

zo is het

de ander We zijn zo licht

We zijn licht als de wind

tamelijk korte pauze

ja bijna

de een En hoog daarboven

worden we ook gewiegd

tamelijk korte pauze

zo licht

met de boot

de ander Ja

pauze

Ja

tamelijk korte pauze

ja we zijn zo licht

tamelijk korte pauze

ja

tamelijk korte pauze

maar zeg

tamelijk korte pauze

Ja een poosje geleden

zei je

ja dat je soms

zo zwaar was

tamelijk korte pauze

ja dat je een steen was

de een Ja

korte pauze

de ander Wat bedoelde je daarmee

de een Nee niks

de ander Niks

Je moet toch iets bedoeld hebben

de een Het zijn maar woorden

Het is maar zoiets wat je zegt

Ik bedoelde er niets mee

Ik zei maar wat

de ander Je zei maar wat

de een Ja

tamelijk korte pauze
ja het zijn maar woorden
de ander Steen
Het woord steen
de een Het is maar zoiets wat je zegt
de ander Ja
de een Ja

tamelijk korte pauze
ja
tamelijk korte pauze
ja meer zit er niet achter
tamelijk korte pauze
je probeert te zeggen hoe iets is
door iets anders te zeggen
de ander Omdat je niet kunt zeggen
hoe het werkelijk is
de een Ja

tamelijk korte pauze
ja natuurlijk
korte pauze
de ander Het blijven maar woorden
de een Woorden en woorden

pauze

de ander Maar wat je zei

tamelijk korte pauze

ja over dat je een betonnen muur was

die uiteenspat

de een Dat was niet goed gezegd

de ander Het was beeldspraak

de een Ja

tamelijk korte pauze

ja dat is wel zoiets

wat je beeldspraak noemt

de ander En beeldspraak

breekt af

de een Ja dat zegt wel iets

tamelijk korte pauze

een beetje

tamelijk korte pauze

maar het zegt toch vooral iets anders

tamelijk korte pauze

niet wat het zou moeten zeggen

als het ware

de ander Dat

beeldspraak
moet zeggen hoe iets is
tamelijk korte pauze
omdat je het niet op een andere manier kunt zeggen
Dat zal het wel zijn

de een Ja
ja ik denk het

de ander Maar het zegt altijd iets anders

de een Dat zal het wel zijn
tamelijk korte pauze
en zo zijn vast alle woorden
tamelijk korte pauze
maar dit
hoe dit is
kan niet gezegd worden
want daar
ja daar is toch geen woord voor

de ander Het is iets dat er is
tamelijk korte pauze
En dat er helemaal niet is
en toch meer aanwezig is
dan wat er is

en wat

breekt af

de een Ja

korte pauze

Maar

ja

tamelijk korte pauze

ja alles wat ik zeg

kun je niet zo zeggen

Ik weet het

korte pauze

En het heeft ook geen zin om iets te zeggen

Maar

tamelijk korte pauze

maar ik

tamelijk korte pauze

ja ik leef

en dus moet ik iets zeggen

tamelijk korte pauze

En dan

breekt af

de ander Ja wat dan

tamelijk korte pauze

Wat gebeurt er dan

de een Moet er iets gebeuren

de ander Ja hier kunnen we toch niet blijven

tamelijk korte pauze

ja op de boot

tamelijk korte pauze

de een Dat kan toch best

de ander Misschien kan dat

de een Nu is het stil

de ander Ja

tamelijk korte pauze

ja nu is alles wat is

alleen maar stil

korte pauze

de een Vind je dat niet prettig

de ander Jawel

de een Niet helemaal

de ander Jawel

tamelijk korte pauze

maar ik begrijp het misschien niet helemaal

tamelijk korte pauze

ik begrijp niet helemaal
ja wat daar dan aan is
wat daar zo goed aan is
als het ware

de een Nee

de ander Kun jij het me zeggen

de een Nee

tamelijk korte pauze

Nee dat gaat weer net zo

de ander Zoals daarnet

de een Ja

pauze

Ja ik hou er gewoon van

ik hou ervan

dat alles stil is

tamelijk korte pauze

en ik hou van

die lichte wind

tamelijk korte pauze

ik hou ervan

tamelijk kort pauze

om licht te zijn

om licht te wiegen
in die zware boot
tamelijk korte pauze

Dat is fijn

de ander Ja

de een Ik hou van op de boot zijn

de ander Ja

tamelijk korte pauze

ik zou wel

breekt af

ja ik ook

ik

hou ook van de geur van de zee

korte pauze

En ik hou van het kijken

naar die ronde stenen waar het is drooggevallen

tamelijk korte pauze

naar de eilandjes

naar de rotsen

tamelijk korte pauze

En ik hou van het kijken

naar de lucht

En de zee
En ik vind het fijn
tamelijk korte pauze
ja dat ik op de boot ben
ja om op de boot te zijn
ik dacht niet dat ik dat
fijn zou gaan vinden
Maar ik vind het fijn

de een Ja

pauze
en ik vind het fijn
dat daar
tamelijk korte pauze, wijst
daar de zee is
koud en gevaarlijk
stil en ontzaglijk
tamelijk korte pauze
en lag je daarin
ja in zee
ja dan zou het niet lang duren
ja
breekt af

de ander Dan zou je snel onderkoeld raken

en sterven

tamelijk korte pauze

voor altijd weg zijn

de een Ja

pauze

We zijn volledig afhankelijk van

breekt af, tamelijk korte pauze

ja

ja zonder de boot

korte pauze

een paar stappen opzij

korte pauze

ja dan zijn we er niet meer

de ander Ja

korte pauze

Maar vind je het fijn

tamelijk korte pauze

vind je het fijn om daaraan te denken

de een Ja

tamelijk korte pauze

ja ik geloof het wel

de ander Maar dat is toch griezelig

de een Ja

Ja dat is wel zo

de ander Want

tamelijk korte pauze

ja de boot is maar zo klein en

breekt af

de een Ja

de ander En op zee

op open zee

kun je dat wel aan

op de boot

ja dagenlang

wekenlang

de een Ja

korte pauze

de ander En dat vind je fijn

de een Ja

de ander Altijd

de een Nee niet altijd

pauze

de ander Wanneer vind je het niet fijn

de een Niet als ik alleen ben
de ander Je bent niet graag alleen op de boot
de een Nee
de ander Waarom niet
de een Nee

korte pauze

niet iets om over te praten

de ander Zeg het toch
de een Nee
de ander Maakt het je bang
de een Ja

nee

tamelijk korte pauze

nee niet zozeer bang

maar

breekt af

de ander Waar ben je bang voor
de een Dat

breekt af

de ander Zeg het gewoon
de een Dat ik zal springen
de ander Overboord springen

de een Ja

pauze

de ander Denk je daar vaak aan

de een De hele tijd

de ander Je denkt er altijd aan

als je alleen op de boot bent

de een Ja

tamelijk korte pauze

ja niet zozeer denken

maar

breekt af

de ander En je bent toch vaak alleen

ja op de boot

de een Ja

de ander En dat is er altijd

de een Ja altijd

korte pauze

de ander Als gedachte

de een Niet zozeer als gedachte

tamelijk korte pauze

of dat ook wel

tamelijk korte pauze

maar

ja

ja dat ook

tamelijk korte pauze

en

ja misschien vooral als angst

tamelijk korte pauze

nee dat is het niet

de ander Het blijven maar woorden

de een Ja

de ander Maar het is er als iets dat dichtbij is

dat er is

dat bestaat

tamelijk korte pauze

niet helemaal als gedachte

niet helemaal als angst

maar als iets dichtbij

de een Ja

tamelijk korte pauze

ja misschien

de ander Vergeet je het nooit

de een Jawel

tamelijk korte pauze

ja dat komt wel voor

tamelijk korte pauze

of nee

pauze

de ander Het is de hele tijd dichtbij

de een Ja meestal

de ander Maar je denkt er niet aan

ja

ja als je niet alleen bent

op de boot

de een Nee

tamelijk korte pauze

nee dan

dan is het weg

pauze

de ander Het

breekt af

de een Er valt niet zoveel over te zeggen

Wil de Ander bijschenken, die hem afweert

de ander Nee dank je

nee voor mij niet meer

De Een schenkt zichzelf bij

Dat was een fijne borrel

maar

breekt af

de een Ja

de ander Het maakt je rustig

van een borrel word je rustiger

de een Ja

pauze

de ander En nu

tamelijk korte pauze

ja nu zijn we hier

op de boot

korte pauze

en nu

ja

de een Ik kan iets te eten voor ons maken

Gewoon iets eenvoudigs

de ander Dat zou vast wel smaken

ja

de een Of we kunnen verder zeilen

de ander En dan

de een Ja dan zeilen we
de ander En dan
de een En dan moeten we een nieuwe inham vinden
waar we voor anker kunnen gaan

de ander Ja

pauze

Dat is het

de een Ja

korte pauze

dat is het wel

pauze

de ander Misschien kunnen we nog wat verder zeilen

de een Dat kunnen we zeker

de ander Het is hier vast niet zo veilig

ik denk aan vannacht

Het kan gaan waaien

En de zee

tamelijk korte pauze

de zee is immers vlakbij

En het is daar wat mistig

Er hangt mist boven zee

en vóór ons

tussen ons en het open water
ligt alleen dat kleine eilandje
die grijze rots

de een Ja

tamelijk korte pauze

Maar ik denk niet dat het zal gaan waaien

tamelijk korte pauze

De zee is kalm

De lucht is helder

de ander Misschien niet nee

tamelijk korte pauze

de een Ik maak iets te eten voor ons

de ander Dat zou er wel in gaan

ja

*De Een loopt weg om het fornuis aan te steken, zet
een pan op, maakt een blik open en doet de inhoud in
de pan*

Ik heb wel trek

ja

merk ik

de een Alles smaakt beter op zee

de ander Ik heb in elk geval wel trek

de een Ja

lange pauze

Maar zeg

de ander Ja

de een Alles smaakt beter op zee

ja

maar ik dacht

breekt af, tamelijk korte pauze.

De Een roert in de pan

de ander Ja

de een Nee niets

tamelijk korte pauze

Ik zal tafeldekken

*Korte pauze. De Een gaat eetgerei halen, dekt de
tafel*

de ander Misschien wat wijn bij het eten

Heb je wijn

de een Ja

jazeker

korte pauze

Ik zal een fles openmaken

*De Een haalt een fles wijn, maakt hem open, schenkt
de Ander en zichzelf in*

de ander Ik heb flinke honger

Ik denk dat het waar is

ja dat je honger krijgt

ja van de zeelucht

de een Ja iets te eten zou er wel ingaan

de ander Het moet de zeelucht zijn

tamelijk korte pauze

want het is toch iets

de een Ja

De Een heft het glas

Proost

De Ander heft het glas

de ander Proost

Ze drinken. Pauze

Maar zeg

tamelijk korte pauze

het leven

ja dat is toch zo slecht nog niet

Het is niet altijd

breekt af

de een Nee

de ander Vaak is het toch fijn om

ja te leven

de een Ja

de ander Het is toch maar af en toe dat je

ja

ja hoe jij dat nu zegt

dat je een steen bent

of zoiets

de een Klopt

tamelijk korte pauze

vaak ben ik dat niet nee

de ander Ja

pauze

de een Maar

tamelijk korte pauze

ja

ja ik geloof dat het eten klaar is

nu

Het hoefde alleen warm te worden

Het is eenvoudige kost

ja vanzelf

de ander Dat zal wel

de een Eenvoudig maar smakelijk

hoop ik

De Een zet het glas neer, gaat de pan halen

Het is in elk geval te eten

En ik hoop maar

dat het zal smaken

De Een schept de Ander op

Alsjeblieft

de ander Dank je wel

De Een schept zichzelf op en zet de pan weg, de

Ander begint te eten

Hmm

Heerlijk

Dat iets zo goed kan smaken

de een Ja het zal er wel ingaan

De Een begint te eten. Pauze

de ander Ja

korte pauze

Het leven is zo slecht nog niet

zo

tamelijk korte pauze

er is lekker eten
tamelijk korte pauze
dit was heel lekker
eenvoudig maar smakelijk
het was heerlijk
tamelijk korte pauze
en lekker drinken
de wijn was prima
die ook
tamelijk korte pauze
en het kan fijn zijn om zo wat te praten
tamelijk korte pauze
en samen te zijn
tamelijk korte pauze
en zelfs
ja
ja zelfs met die gedachten van jou
tamelijk korte pauze
ja dat van dat springen
ja ben je evengoed graag op de boot
nietwaar

de een Jawel

tamelijk korte pauze

ja dat is waar

tamelijk korte pauze

het is maar zo af en toe

ja

ja dat ik

breekt af

de ander Dat je je niet kunt bewegen

of zoiets

tamelijk korte pauze

dat je een steen bent

ja of zoiets

de een Ja

korte pauze

de ander En dan

ja dan helpt toch ook

een borrel

tamelijk korte pauze

een glas wijn

toch

de een Ja

de ander En over dingen na te denken

tamelijk korte pauze

ja wat ik dus bedoel

waarom zeg ik dat nou

tamelijk korte pauze

ja dat helpt

dat ook

de een En in zekere zin

ja is het op zee zijn toch ook

ja iets dat je maar bedenkt

ja of zoiets

tamelijk korte pauze

ja ik bedoel

ja zelfs als je er bent

de ander Zeker

korte pauze

Alles is eigenlijk

ja bedacht

ja in zekere zin

gemaakt

in zekere zin

uitgedacht

ja

tamelijk korte pauze

ja zelfs als het echt gebeurt

is het toch ook bedacht

als het ware

tamelijk korte pauze

het gebeurt ergens anders ook

als het ware

tamelijk korte pauze

het gebeurt als het ware evengoed

ja

ja in woorden

of

breekt af, tamelijk korte pauze

ja ik bedoel

breekt af

de een Ja

lange pauze

de ander Dat heeft me gesmaakt

De Ander heft zijn glas

En proost

dan maar

De Een heft zijn glas

de een Ja proost

Ze proosten

Maar

de ander Ja

de een Maar ja

ja ik ken jou niet

de ander Nee

tamelijk korte pauze

misschien niet

misschien niet zo goed

tamelijk korte pauze

maar je kent me wel

tamelijk korte pauze

een beetje ken je me

in elk geval

pauze

de een Ik wil je iets zeggen

tamelijk korte pauze

maar ik weet niet wat het is

de ander Ja

de een Iets zeggen

Iets vertellen

de ander Ja

korte pauze

Maar je krijgt het niet voor elkaar

de een Nee

tamelijk korte pauze

ja ik weet alleen

dat ik iets wil zeggen

iets vertellen

tamelijk korte pauze

want om te leven

breekt af

de ander Om te leven

de een Ja om te leven

tamelijk korte pauze

dat is toch

ik bedoel

je moet toch

breekt af

de ander Ja

de een Nee het was niets

pauze

de ander En nu

tamelijk korte pauze

nu we hebben gegeten

ja

tamelijk korte pauze

ja wat doen we nu

de een Dan kunnen we verder zeilen

de ander Ja

pauze

Ik zal de tafel afruimen

de een Dat doe ik zelf wel even

de ander Nee ik doe het

En dan was ik af

de een Dank je wel

Maar de afwas kan wel wachten

de ander En dan kun jij nog een borrel nemen

ja

de een Jij neemt er toch ook nog een

de ander Nee dank je

De Een schenkt zichzelf in, de Ander ruimt af, doet

de vaat in een teiltje

En dan zeilen we verder

tamelijk korte pauze

Dat wordt vast leuk

Ik geloof zelfs dat ik het wel fijn begin te vinden

op zee

ja

pauze

Maar zeg

tamelijk korte pauze

ja

pauze

ja is er nog iets anders waar je graag aan denkt

pauze

de een Ik hoef nu nergens aan te denken

de ander Niet

de een Nee

de ander Het gaat nu beter met je

de een Ja

pauze

de ander Mooi zo

pauze

de een En nu

tamelijk korte pauze

nu

tamelijk korte pauze

nu zeilen we verder

tamelijk korte pauze

en nu

ja nu doen we het net als bij het aanleggen

ja jij gaat naar voren

trekt de boot naar de kant

de ander Ja

de een En dan spring je aan land en

tamelijk korte pauze

maakt het touw los

trekt de boot weer naar je toe

springt aan boord

rolt het touw op

legt het in de kist

daar op het dek

de ander Prima

De Ander gaat naar het voordek, trekt de boot naar

de kant, springt aan land, glijdt uit, blijft op de

rotsen liggen

Godverdomme

Het is hier godverdomme glad

*De Ander komt overeind, maakt het touw los, trekt de
boot naar zich toe*

Ik kom toch nooit weer aan boord
Dat is toch onmogelijk

de een Probeer het

Je moet springen

Probeer het gewoon

de ander Het gaat niet

de een Probeer de boot nog wat naar je toe te halen

de ander Ja

de een Lukt het

de ander Een beetje

Ik heb hem een beetje dichterbij gekregen

de een Krijg je de reling te pakken

de ander Nee

de een Niet

de ander Nee

de een Nog iets dichterbij

de ander Ik krijg hem niet meer verder

de een De kiel zit in de grond

de ander Ja

de een Red je het

de ander Ik probeer het

*Krijgt de reling net te pakken en gooit zich
ernaartoe, krabbelt moeizaam aan dek, komt
overeind*

Dat ging redelijk

de een Nu trek ik ons het water op en haal het anker binnen

*De Ander rolt het touw op en legt het in de kist. De
Een haalt het anker op*

Ging prima toch

de ander Het ging in elk geval

de een En nu

de ander Waar gaan we nu naartoe

de een Een stukje de zee op

misschien

de ander De zee is immers rustig

de een Heel rustig

En er staat een fijne kalme bries

de ander Maar je moet niet ver de zee op gaan

de een Nee

tamelijk korte pauze

nee natuurlijk niet

de ander Een klein stukje

maar
de een Ja
*Pauze. De Een staat met zijn hand op het roer; de
Ander staat naast hem vooruit te kijken*
de ander De zee is zo beangstigend
de een Ja
de ander Hij is alomvattend
de een Maar hij is mooi
de zee is ook mooi
de ander Misschien
de een Jij vindt hem niet mooi
de ander Vooral angstaanjagend
korte pauze
we hoeven toch niet zo ver te gaan
de een Nee
tamelijk korte pauze
maar nog iets verder
ja dat durven we toch wel
de ander Iets verder
dan
de een Ja
lange pauze

de ander Je koerst recht op zee af

de een Ja

pauze

de ander Maar waarom

de een Je moet toch ook op zee geweest zijn

ja

ja nu je een keer bij mij op de boot bent

nu je een keer op het water bent

de ander Maar als het nou gaat waaien

Die mist daar

de een Maar de zee is toch heel rustig

En de hemel is helder

tamelijk korte pauze

En de wind

die zit wel goed

de ander Maar dat kan toch snel veranderen

ja op zee

de een Ja

tamelijk korte pauze

Ja dat is wel waar

de ander Kunnen we niet omkeren

de een Nog niet

tamelijk korte pauze

iets verder nog

tamelijk korte pauze

we moeten nog een klein stukje

Iets verder nog

lange pauze

de ander Nu keren we om

toch

lange pauze

Ik word een beetje bang

de een Ja

pauze

ja ik zal omkeren

lange pauze

de ander Maar je vaart gewoon door

je stuurt nu gewoon

ja recht op zee af

lange pauze

Ik word bang

tamelijk korte pauze

Ik ben bang

de een Maar niet echt

de ander Jawel

de een Nee hoor

tamelijk korte pauze

de boot is goed

betrouwbaar

tamelijk korte pauze

het weer is prima

tamelijk korte pauze

het waait lekker

tamelijk korte pauze

alles gaat goed

de ander Maar ik ben vreselijk bang

de een Ik ook

de ander Jij ook

de een Ja

pauze

de ander Maar kun je niet omkeren

tamelijk korte pauze

kan dat niet

de een Jawel

De Een blijft recht naar zee varen. Lange pauze

de ander Niet verder nu

de een Nee

de ander Maar keer dan

lange pauze

Het is mooi geweest

tamelijk korte pauze

geen grapjes meer

tamelijk korte pauze

keer om

kan dat niet

de een Jawel hoor

tamelijk korte pauze

zo meteen

zo meteen keer ik om

de ander Maar vertel me dan iets

zeg iets

Je zei dat je iets tegen me wilde zeggen

iets vertellen

de een Maar ik heb niets te zeggen

niets te vertellen

lange pauze

de ander Vertel me waarom je het deed

de een Nee ik

korte pauze

Ik

breekt af. Pauze

de ander Jij

de een Ik

breekt af

de ander Ja

tamelijk korte pauze

ik

zeg het

de een Ik

breekt af

Nee niets

de ander Jawel zeg het

pauze

de een Ik was altijd bang dat het zou gebeuren

ik dacht wel dat het zou gebeuren

ik was er bang voor

de ander Ja

de een En toen gebeurde het

de ander Ja

de een Het gebeurde gewoon

de ander Ja

korte pauze

de een Meer valt er niet over te zeggen

tamelijk korte pauze

En nu ben ik weg

de ander Ja

korte pauze

Maar waarom

tamelijk korte pauze

waarom gebeurde het

de een Het gebeurde gewoon

Ik wist dat het zou gebeuren

En toen gebeurde het

pauze

de ander Ja

korte pauze

Maar kun je niet omkeren

de een Jawel

tamelijk korte pauze

ja ik keer zo om

pauze

de ander Wat gebeurde er

de een Ik

breekt af

de ander Nee

tamelijk korte pauze

Nee zeg maar niets

korte pauze

Maar

tamelijk korte pauze

ja

tamelijk korte pauze

ja toen we een heel eind op zee waren

toen we nog net de vuurtoren zagen

heel in de verte

toen

tamelijk korte pauze

ja je weet het nog wel

toen

de een *onderbreekt hem*

Ja

lange pauze

Nu zeilen we lekker

de ander Ja het gaat hard

korte pauze

de een Neem het roer

kom

de ander Nee ik durf niet

de een Jawel

jawel doe maar

De Ander neemt het roer

Houd het gewoon stil

deze koers aanhouden

De Een gaat op het dek staan

de ander Nee daar mag je niet staan

Hier

Midden op zee

Waarom doe je dat

Waarom sta je daar

Kom

Ga weer zitten

tamelijk korte pauze

Het is ook flink gaan waaien

De golven zijn hoog

Ik durf dit niet

En we naderen de mist

Neem het roer
alsjeblieft
Ik ben bang
Kom nu
Blijf daar niet staan
Het is gevaarlijk

de een Nee

tamelijk korte pauze
nee het gaat prima
dit

de ander Blijf daar niet staan

Kom
Nee niet doen
Kom
De golven zijn zo hoog
Kom
Ik ben bang
tamelijk korte pauze
Ik wil de boot niet sturen
Neem hem terug
toe
tamelijk korte pauze

Kom

Wees voorzichtig

Kom nu

de een Ik zal voorzichtig zijn

zeer lange pauze

de ander En zo stond hij daar aan dek

Hij stond daar te kijken

tamelijk korte pauze

en toen

tamelijk korte pauze

ja toen

toen struikelde hij of zo

tamelijk korte pauze

en toen lag hij daar in zee

tamelijk korte pauze

en ik greep een reddingsvest

en gooide het naar hem toe

en de golven waren hoog

tamelijk korte pauze

maar hij greep er niet naar

tamelijk korte pauze

en de golven sloegen over hem heen

tamelijk korte pauze

hij was boven

tamelijk korte pauze

hij ging onder

tamelijk korte pauze

hij lag daar in zee

en de golven waren hoog

tamelijk korte pauze

ik nam de bootshaak

probeerde hem te bereiken

probeerde hem vast te haken

maar hij duwde de bootshaak weg

tamelijk korte pauze

hij was boven

tamelijk korte pauze

hij ging onder

tamelijk korte pauze

en toen zag ik hem wegdrijven achter de boot

tamelijk korte pauze

en ik

tamelijk korte pauze

ik had nog nooit een boot gezeild

ik kon immers niets
midden op zee
lag de boot daar maar
de zeilen klapperen
wat moest ik doen
ik gooide het roer om
er gebeurde niets
de boot lag daar maar
en toen
ineens
gleed de boot vooruit
maar waar was hij
Ik kijk uit over zee
ik schreeuw
waar ben je
hij was nergens te zien
ik moet hem vinden
ik moet hem te pakken krijgen
de boot glijdt vooruit
ik gooi het roer om
de boot valt stil
de zeilen klapperen

de boot ligt daar maar
en dan glijdt de boot achteruit
en ik blijf kijken
ik schreeuw
Waar ben je
de boot ligt rustig
de zeilen klapperen
ik gooi het roer om
de boot glijdt vooruit
ik blijf maar kijken
ik schreeuw
Waar ben je
Ik schreeuw nog eens
Waar ben je
Ik blijf kijken
De boot glijdt vooruit
ik blijf maar kijken
ik gooi het roer om
de boot glijdt vooruit
Ik blijf maar kijken
Maar ik zie hem nergens
de een Ik ben weg

de ander Ik schreeuw

Waar ben je

De boot glijdt vooruit

Ik schreeuw

Waar ben je

De boot glijdt vooruit

Ik wacht

Ik schreeuw

Waar ben je

de een Ik ben weg

de ander Ik wacht

De boot glijdt vooruit

Ik gooi het roer om

De boot glijdt vooruit

Ik moet iets doen

lange pauze

Ik kijk over het water

tamelijk korte pauze

en zie

alleen maar open zee

Alles is leeg

Alleen zee

Alleen lucht
Alleen leegte
alleen zwart
alleen wit
en de golven
ze zijn hoog geworden
tamelijk korte pauze
ik kijk richting land
en heel ver weg
tamelijk korte pauze
heel ver weg zie ik nog de vuurtoren
tamelijk korte pauze
en nu slaan de golven tegen de boot
En ik kan hier toch niet langer blijven
Ik wacht
Ik schreeuw
Waar ben je
De boot glijdt vooruit
Ik wacht
Ik gooi het roer om
De boot glijdt vooruit
Ik houd het roer stil

en de golven
de golven zijn hoog geworden
zwarte en witte golven
en de lucht wordt zwart
De zee is zwart
Ik schreeuw
Waar ben je
Ik schreeuw
Ik weet niet wat ik moet doen
Ik kijk naar de vuurtoren
ik stuur naar de vuurtoren
Ik kijk achterom
Ik schreeuw
Waar ben je
Ik zie alleen die zwarte lucht
En die zwarte zee
En die zwarte en witte golven
En de boot stamp en rolt geweldig
En de boot komt omhoog
duikt dan omlaag
Ik zie de vuurtoren
Ik stuur naar de vuurtoren

Ik houd het roer stil
En de boot gaat omhoog en omlaag
de een Ik ben weg
de ander Ik schreeuw
Waar ben je
de een Ik ben niet meer bang
Ik ben niet meer zwaar
Ik ben alleen gewicht
en ik ben gewichtloos
Ik ben beweging
Ik ben weg met de wind
Ik ben de wind
de ander Ik kijk naar de vuurtoren
Ik schreeuw
Waar ben je
de een Ik ben weg
de ander Ik schreeuw
Waar ben je
de een Nu ben ik weg
de ander En de boot komt omhoog
en omlaag
omhoog

en omlaag
en de golven
die zwarte golven
die witte golven
tamelijk korte pauze

en dan regen
En dan regent het
En de wind blaast de zeilen bol
En de boot gaat hoger hoger
steeds hoger
en dan lager lager
helemaal omlaag
en dan omhoog

tamelijk korte pauze
en ik kijk naar de vuurtoren
ik houd het roer vast

lange pauze

de een Nu ben ik weg

lange pauze

de ander Maar waarom deed je het

de een Ik deed het gewoon

de ander Maar je was toch zo bang om het te doen

de een Ik was er zo bang voor
En daarom deed ik het
Ik wist dat ik het zou doen
korte pauze
Ik was te zwaar
tamelijk korte pauze
en de zee was te licht
En de wind was zo in beweging
de ander Ik dacht dat het alleen iets was in je hoofd
iets waar je bang voor was
de een Ik ook
Ik dacht ook dat dat het was
de ander Maar toen deed je het
de een Ik deed het
de ander Waarom deed je het
de een Ik deed het gewoon
tamelijk korte pauze
We waren op de boot
En ik deed het
tamelijk korte pauze
Ik deed het omdat ik zo zwaar was
de ander Je deed het

de een Ik ben weg
de ander Je deed het
de een Ik deed het
de ander En je deed het

ja

ja omdat

breekt af

de een Ik ben weg
Ik ben weg met de wind
de ander Nu ben je weg
de een Nu ben ik weg
Ik ben weg met de wind
Ik ben de wind

eg er vinden / ik ben de wind werd door tg STAN
en Maatschappij Discordia voor het eerst gespeeld op
11 december 2018 in de balzaal van Cie. De KOE,
te Antwerpen

de een Matthias de Koning
de ander Damiaan De Schrijver

www.discordia.nl

www.stan.be

De Noorse schrijver Jon Fosse (Haugesund, 1959) publiceerde zijn eerste roman in 1983. Aanvankelijk schreef hij romans, poëziebundels, essays en kinderboeken. Hij was geen frequent theaterbezoeker en schreef zijn eerste toneelstukken in opdracht, onzeker of het zijn roeping wel was. Inmiddels heeft hij, sinds zijn debuut als toneelschrijver in 1994 (*Og aldri skal vi skiljast*), meer dan dertig toneelstukken gepubliceerd, is hij vertaald in meer dan veertig talen en wordt gespeeld over de hele wereld. Ook in Nederland werd hij verschillende keren opgevoerd in vertalingen van o.a. Karst Woudstra, Tom Kleijn, Alexander Schreuder en Maaïke van Rijn. Fosse ontving verschillende internationale literatuur- en theaterprijzen waaronder de Nestorprijs (Wenen 2000), de Scandinavisk Nationalteaterpris (2002), de Scandinavische Prijs van de Zweedse Academie (2007) en de International Ibsen Award (2010). Hij schrijft hoofdzakelijk in het Nynorsk.

Toneelwerk

*Deze ogen** (*Desse auga*) – 2008

*Ik ben de wind** (*Eg er vinden*) – 2007

(*Skuggar*) – 2006

(*Rambuku*) – 2006

(*Varmt*) – 2006

Slaap (*Svevn*) – 2005

(*Dei døde hundane*) – 2005

(*Sa ka la*) – 2005

Lila/paars (*Lilla*) – 2003

(*Jenta i sofaen*) – 2003

(*Dødsvariasjonar*) – 2001

(*Vakkert*) – 2001

Winter (*Vinter*) – 2000

Bezoek (*Besøk*) – 2000

(*Ettermiddag*) – 2000

*Droom in de herfst** (*Draum om hausten*) – 1999

De gitaarman (*Gitar mannen*) – 1999

Een zomernacht (*Ein sommars dag*) – 1999

*De nacht zingt haar liederen** (*Natta syng sine songar*) – 1997

De zoon (Sonen) – 1997

Moeder en kind (Mor og barn) – 1997

Het kind (Barnet) – 1996

*Er gaat iemand komen** (*Nokon kjem til å komme*) – 1996

*De naam** (*Namnet*) – 1995

Scheiden zullen we toch nooit – (*Og aldri skal vi skiljast*) –
1994

*Deze teksten zijn uitgegeven in de reeks van De Nieuwe
Toneelbibliotheek

Maaïke van Rijn (1974) vertrok in 1992 naar Zweden om er te studeren en de taal te leren. Daarna studeerde ze Engelse en Nederlandse taal- & letterkunde in Amsterdam. Na haar studie werkte ze onder meer voor Over het IJ Festival, de Theatercompagnie en de Toneelschuur. Begin 2013 startte ze haar werkzaamheden als literair vertaler met toneel als specialisatie. Maaïke is een fervent pleitbezorger van hedendaags Scandinavisch toneel in Nederland en onderhoudt nauwe contacten met auteurs en instanties op dit gebied in Noorwegen en Zweden. Ze was initiatiefnemer en organisator van het project *Ferske Norske* (2017).

www.tinygrass.nl

Toneelvertalingen (een keuze)

Jon Fosse – Ik ben de wind – 2018*

Tale Naess – Strømmer / Wilde – 2017*

Maria Tryti Vennerød – Zuiver – 2017*

*Sophie Tseng en Mohammed Benzakour – Twee monologen –
2016*

David Harrower (naar Gogol) – De Revisor – 2015

Jon Fosse – Deze ogen – 2014*

Rik van den Bos – Running on empty – 2013

Anna Maria Versloot, Judith Hofland – Like Me – 2013

Jesper Halle – De Bosjes (i.s.m. Tom Kleijn) – 2013*

*Deze teksten zijn uitgegeven in de reeks van De Nieuwe Toneelbibliotheek